

Excursie Mattemburgh met VWG de Bevelanden, zaterdag 9 maart 2024 met Peter Boelee.

In het vroege voorjaar is landgoed Mattemburgh nabij Bergen op Zoom een bijzonder goede plek om vijf soorten spechten in één gebied waar te nemen.

Onder leiding van gids Peter Boelee vertrokken in de morgen van 9 maart ongeveer 18 leden van de Vogelwerkgroep de Bevelanden de bossen bij Mattemburgh in op zoek naar spechten. De bossen daar zijn divers en oud. Het bos bevat stukken naaldbos, een parkachtige tuin op het landgoed Mattemburgh zelf maar vooral heel veel hele oude beuken. De diversiteit en de leeftijd van de bomen zorgt ervoor dat het gebied rijk is aan vogels die op de Zeeuwse kleigronden bijna niet voorkomen zoals de Middelste Bonte Specht, Zwarte Specht, Bosuil, Bonte Vliegenvanger, Appelvink, Boomklever en meer soorten.

Deel van de groep op Mattemburgh, foto gemaakt door Peter Boulee.

Vanaf de parking wandelden we langs de doorgaande weg richting Bergen op Zoom om na zo'n kilometer de bossen in te duiken. De eerste algemene soorten worden door ondergetekende al genoteerd via LiveAtlas, het zogenaamde rondje voor de wetenschap. Ten noorden van het kasteel Mattemburgh ligt een beekje, de Blaffert, wat bijna de naam beekje niet meer mag hebben qua omvang. Het stroomt door een stuk grasland tussen de bossen. Een zoektocht naar een Roodborsttapuit die hier vaak in de topjes van kleine struikjes of planten die boven het maaiveld uitsteken levert nog niets op. Nadat we het bos inslaan dienen de eerste bossoorten zich aan. Een Boomklever laat zich voor iedereen goed zien en horen door boven in de top van een dode boom stoïcijns zijn zang te laten horen. Kort daarna is de eerste specht hoorbaar, de Groene Specht. De kenmerkende roep die wat weg heeft van een lach is goed te horen. Een ander soort wat zich niet liet zien maar wel hoorbaar was, is de Grote Lijster. Ook weer een schaars soort in Zeeland die op de zandgronden van Brabant iets talrijker is.

De wandelaars konden naar hartenlust oefenen met geluiden van zangvogels. Een overvliegende Witte Kwikstaart wordt opgepikt op geluid, Goudhaantjes zingen in de bosrand. Roodborst, Kool- en Pimpelmees, Winterkoning en Vink laten zich continue horen. Een half uurtje na vertrek wordt de Middelste Bonte Specht opgepikt. Eerst was lastig zichtbaar omdat we er bijna onder staan. Maar het "open gezicht" en de roze, licht gestreepte broek zijn goed zichtbaar. Even later verdwijnen hij uit het zicht en laat een Kleine Bonte Specht zich horen. Rien is een stukje vooruitgelopen en fotografeert het beestje al uitgebreid. De specht is lastig aan te wijzen omdat hij vrij stil zit en klein is, hoog in de bomen. Terwijl we de Kleine Bonte Specht aan iedereen proberen aan te wijzen laat de Zwarte Specht zich op afstand horen. Waarschijnlijk niet hoorbaar voor iedereen, maar diverse vogelaars pikken de soort op. Helaas is de Zwarte en de Groene Specht niet gezien deze dag.

Kleine Bonte Specht, foto gemaakt door Jack Matthijse.

Kort hierna geven twee Middelste Bonte Spechten nog een show weg door zichtbaar op een horizontale tak te gaan paren waarbij het mannetjes zijn rode pet omhoog zet, alsof het een baltsend Goudhaantje is.

45 minuten na aanvang zijn alle vijf spechten waargenomen en grappen we dat we wel kunnen vertrekken. Daar is Mattemburgh echter een te leuk stukje bos voor in het voorjaar en we wandelen verder richting de hoeve Hildernisse.

Bij het verlaten van het bos aan de westkant is een Tjiftjaf hoor en zichtbaar, een van de eerste van het voorjaar! Het is weer Rien die een stukje verder een zingende Roodborsttapuit oppikt in het topje van een struikje. Een Rietgors laat zijn voorzichtige en twijfelende zang op de achtergrond horen. In hetzelfde stukje riet laat een Cetti's Zanger ook zijn onmiskenbare luide zang horen. Het voorjaar is begonnen!

Het laatste stuk van de excursie vangt aan door een stukje pal door de lage braamstruiken te struinen om niet over de asfaltweg terug naar de parking te lopen. Hier wordt door sommige vogelaars een vuurgoudhaantje roepend gezien en gehoord.

Paartje Middelste Bonte Specht (man rechts), foto gemaakt door Jack Matthijsse.

Ook in het deel van Mattemburgh ten zuiden van de Blaffert horen we de Zwarte Specht die zich wederom niet laat zien. Wel is een Kleine Bonte Specht in dit gedeelte heel goed hoorbaar. Edward legt uit dat de roffel van de Kleibo (vaktaal voor een Kleine Bonte Specht) ongeveer tweemaal zo lang duurt als de roffel van een Grote Bonte Specht die we eerder al gehoord hadden. De Kleine Bonte roffelt er lustig op los en iedereen heeft de kans dit mooie geluid goed te beluisteren. Op weg naar de auto horen we nog diverse Boomklevers, Staartmeesjes en meer van eerdergenoemde soorten. Een ree op het landgoed zorgt voor wat diversiteit nu ook een zoogdier kan worden genoteerd.

Door het mooie weer van deze morgen en het waarnemen van alle spechten soorten die Mattemburgh rijk is zit de wandeling er rond kwart voor elf weer op, nadat al een paar werkgroepleden zijn afgehaakt.

Peter, bedankt voor deze excursie die goed bezocht werd. Op naar de volgende excursie!

In totaal werden er 40 vogelsoorten waargenomen:

Nr.	Aantal	Soort
-----	--------	-------

1	10	Boomklever
2	6	Boomkruiper
3	1	Buizerd
4	1	Cetti's Zanger
5	2	Dodaars
6	1	Fazant
7	3	Gaai
8	3	Goudhaan
9	8	Grauwe Gans
10	2	Groene Specht
11	6	Grote Bonte Specht
12	1	Grote Canadese Gans
13	1	Grote Lijster
14	1	Havik
15	3	Heggenmus
16	17	Holenduif
17	2	Kauw
18	3	Kleine Bonte Specht
19	18	Koolmees
20	1	Krakeend
21	2	Meerkoet
22	6	Merel
23	4	Middelste Bonte Specht
24	3	Nijlgans
25	19	Pimpelmees
26	2	Putter
27	3	Rietgors
28	13	Roodborst
29	1	Roodborsttapuit
30	5	Spreeuw
31	5	Staartmees
32	5	Tjiftjaf
33	18	Vink
34	1	Vuurgoudhaan
35	5	Wilde Eend
36	9	Winterkoning
37	3	Witte Kwikstaart
38	6	Zanglijster
39	1	Zwarte Kraai
40	2	Zwarte Specht
41	1	Ree